

Дойренски ВЕСТОНОСЕЦ

Година I / Бр. 9
24 септември 2014 г.

издание на Клуба за културни интереси
„Димитър Аджарски“ към Читалище „ПРОСВЕТА“

НАШАТА УЛИЦА – ТОВА СМЕ НИЕ

МАРШРУТИ ПО СЕЛСКИТЕ УЛИЦИ

Наименувана е ”Св. Св.Кирил и Методий”. На нея са израсли над двадесет учители. Първият е Стоян Дамянов Евдията, учител в килийното училище.

Нашата улица започва от площада пред читалището и завършва на изток до поляната. Асфалтирана, с цветни лехи, с надвиснали асми, винаги почиствана, винаги оживена от хора. Едни отсядат в пивницата на Красимир Маринов, други влизат и излизат от магазина на Мирослав С. Маринов. Всяка домакиня, ако не всеки ден, то през ден почиства участъка пред двора си. Сади цветя, окопава ги, полива ги. Нашата улица - това сме ние.

Нашата улица е с богата биография. Още през 1891 г. тя е застлана с речни камъни. Една от първите къщи, построена с тухли, е къщата на Стоян Дамянов. Тук някога беше бозаджийницата на Цанко и Тино Вълчеви. В бозаджийницата за първи път беше поставен моникс, за първи път прозвуча грамфон. В нея освен боза, се продаваше бяла халва и шарени петлета.

В дъното на бозаджийницата имаше две стаички: едната беше бръснарница, другата сладкарница. До бозаджийницата беше дюкянчето на Васил Якимов. Той нашиваше дюшеци и юргани. В самото начало на улицата беше някога кръчмата на Никола Панайотов. До кръчмата имаше месарски магазин. На изток от бозаджийницата Иван Недялков беше отворил обуварница. Зад него, през улицата, беше колониалният магазин на дядо Илия. След време, двамата братя Атанас и Станчо Ангелови отвориха мебелна работилница. Сега в някогашната работилница е магазин ”Всичко за дома”.

Но доколкото този брой е посветен на новата учебна година, на учениците и учителите, нека споменем някой от двадесетте учители, израсли на нашата улица. Първият е Стоян Дамянов, посрещнал руските освободители чак в село Каменец и за първи път привел ги по нашата улица. В началото на улицата живяха учителите Петрана и Иван Хинкови, а след тях Георги Горанов, Мария и Евгений Раеви, Христо Горанов, Тодор Петков, Сава Ангелов, семейство Янкулови и т.н. През 1989 г., на самата улица стана многолюден празник, посветен на нея, а през 1986 г. тук се проведе среща на големия Дечковски род.

Не помня през коя година беше, но в читалището гостуваха софийски артисти. Сред тях беше Стоянка Мутафова. Дошли по-рано от обявения час, Стоянка Мутафова тръгна да се поразходи по нашата улица. Видял я синът ми Георги, и я поканил у дома, под присада. Интересна, запомняща се беше тази среща с именитата българска артиска. Е, знае се, че на два-три пъти на нашата улица е спирала колата на Цар Борис Трети. Той идваше при моята баба Йона, пък и тя ходи при него в двореца Врана.

Богата с минало, богата с настояще, нашата улица заслужава нашето внимание, нашите всекидневни грижи. Нали от нея всеки един от нас е тръгнал по света, за да се прибере на стари години пак тук.

Мария Раева

ЗДРАВЕЙ, УЧИЛИЩЕ! СБОГОМ, ЛЯТО!

Някой бяха при нас, в родното село, при своите баби и дядовци. Те с гълчавата си, с велосипедите си оживяваха селските улици. Но дойде септември, зове ги училището. В ранни утрини, с натежали чанти, с автобуси те тръгват към ловешките училища. Прави впечатление, че колкото са по-малки, толкова чантите им са по-тежки. Нашите мили педагози и училищни дейатели изглежда се стремят да претоварят старанието на ученолюбивите ни деца. Но децата, особено селските, ще надмогнат не едно педагогическо недоразумение. Те са жилави, издражливи.

Тази учебна година не едно дете с дойренски корен постигна своята мечта. Цанислав Христов тази година завърши Професионална гимназия по МЕТ. Увлечен от техниката по наследство той продължава своето образование във ВВМУ ”Н. Вапцаров”-Варна. Бети Красиминова и тя ще бъде студентка в морската ни столица. Друга щастливка е Петя Красиминова, която е приета в стопанската академия-Свищов. Рени Иванова с голяма амбиция кандидатствува в Испанската гимназия в София и е приета. Най-развълнувани са първокласниците. Край тях се вълнуват и всички, които са минали по техния щастлив път към науката, към света.

На добър час малки и големи ученици! И не забравяйте родния, дойренски корен!

Клуб за културни интереси „Димитър Аджарски“ с. Дойреници

МОЯТ ПЪРВИ УЧИТЕЛ

Той по външност и по дух излъчваше респект у малки и големи. Казаха му Учителя Симо. С торбичка през рамо, ушита от селска възглавница, аз се явих в школото пред него. Бях толкова малко селско момиченце, че учителят Симо ми изглеждаше като великан.

Един ден той ме вдигна на черната дъска. Започнах да пиша с лявата ръка, но пръчката му така ме удари, че изтървах тебешира. От тогава дясната ми ръка пое задължението ми да пиша. Всичко друго – шия, плета, режа с лявата ръка.

Учителят Симо не търпеше ученик, който не си знаеше урока. Не си ли си научил урока, намираше начин да те засрами пред целия клас. Аз станах учителка, но никога не съм ползвала неговите методи, макар че и днес му благодаря, за онова, което той беше утвърдил у нас учениците: отиваш ли на училище, отивай подготвен.

Анка Янова

ПО СЛУЧАЙ НОВАТА УЧЕБНА 2014/2015 ГОДИНА УЧИЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО "ПРОБУДА" ПОЗДРАВЯВА ВСИЧКИ УЧЕНИЦИ ОТ ПЪРВИ ДО ДВАНАДЕСЕТИ КЛАС.

НА ВСЕКИ, КОЙТО ПРЕДСТАВИ СЛУЖЕБНА БЕЛЕЖКА ОТ УЧИЛИЩЕТО, В КОЕТО УЧИ, ЩЕ МУ БЪДЕ ВРЪЧЕН ПОДАРЪК.

НА ДОБЪР ЧАС, НАШИ УЧЕНОЛЮБИВИ ДЕЦА!

Председател на настоятелството: Павлина Ганева

Автобусна спирка, построена със средства на училищното настоятелство.

УЧЕНИЧКА

Колко съм щастлива –станах ученичка.

С чантата красива лекокрила като птичка.

*Радват ми се вкъщи татко, мама, всички,
всички, дето нявга били са ученички.*

Само куклите се мръщят, че са веч самички.

Слагам чантата на рамо и с букет в ръчицка

мама ръсва ми водица и всички с един глас

казват ми щастливо: "Ха на добър час!"

НА УЧИТЕЛИТЕ С ДОЙРЕНСКИ КОРЕН- ЗДРАВЕ И СПОЛУКА ПРЕЗ НОВАТА ГОДИНА

1. Даниела Димитрова –дъщеря на Велизар и Мария Петкови-учителка по английски във Варна.
2. Теодора Горанова - внучка на стария учител Георги Горанов-учителка по английски в ПМГ-Ловеч.
3. Никола Петров -учител по физика, сега възпитател в ученическо общежитие-Ловеч.
4. Сава Ангелов –внук на учителя Сава Ангелов, учител по биология в София.
5. Илиян Докторов – директор на ученическото общежитие в Ловеч, син на Милка и Илия Докторови.
6. Иван Енев – учител по история в ОУ"Димитър Димов"-Ловеч, син на Тодор Енев.
7. Татяна Цокова – учителка по немски език в Езикова гимназия –Ловеч, дъщеря на Пенка и Атанас Маринови.
8. Светла Стоянова –начална учителка в ОУ"Панайот Пипков"-Ловеч.
9. Павлина Ганева –начална учителка в ОУ"Димитър Димов"-Ловеч.
10. Савина Цветанова –дъщеря на доц. Цанка Савова, ресурсна учителка в гр. Плевен.

НА УЧИЛИЩЕ В АНГЛИЯ

На трети септември тази година бях в Англия. Заведох внучката си на училище. Как протече първият учебен ден: В девет часа сутринта родителите предават децата си на класните ръководители в двора на училището. Няма тържество, приветствие, цветя за учителите. Училището е на един етаж. Огледах стаята на моята петгодишна внучка. В полукръг маси и столчета. В стъклената стена е вратата, през която се влиза. Отсрещната стена е бяла. На нея са прикрепени рисунки на децата и помощни методични материали. В дъното на класната стая има врата за умивалня и тоалетна. На четвъртата стена има стелажи с подредени учебници и книги, които се ползват в часовете. По стелажите са блокове, бои за рисуване, моливи..... Децата от първи клас са с униформа, закупена от училището. Учебните часове завършват в 15.15 ч. Има безплатен обяд за който желае. Някои деца си носят храна от къщи. Униформа има и за часовете по физическо. Занималнята е по желание от 15 до 18ч. Чантите са малки папки, купени от училището. В папката има тетрадка, на която учителят пише какво е правило детето през деня. Сведения за поведението и успеха на децата се дават по електронна поща. Поощренията се правят с грамоти и отличителни знаци.

Павлина Ганева

ЗАГАДКИ-КУРИОЗИ

Казват, че в Дойренци имало над четиридесет щъркелови гнезда. Защо щъркелите са избрали нашето село за свое средище, едва ли някой може да каже. Затова пък нашите селяни имат много тънки наблюдения за живота на тези прелетни птици. Едни казват, че как щом се излюпят малките, майката се върти като слънчев часовник спрямо слънцето, за да пази сянка на рожбите си. Друг пък лично е наблюдавал как в извънредно жарък ден, когато голишарчетата зезят от мараня, майката долита, изправя се над тях и тръска от крилата си насъбрана вода от язовир или река. Трети виждал щъркел върху гнездото си по време на град. Птицата изправяла клюна си отвесно нагоре за да не я удрят ледените пърчета по главата. Няма други птици, с които дойренчани така отблизо да живеят, както живеят с щъркелите.

Разправят как преди години един излязъл извън село с магарето си. Но починал от инфаркт. Магарето му не се отделило от него докато не дошли да го приберат. Такава вярност проявявал и конят, да не говорим за кучето, което почине ли стопанинът му, или жално вие, или се свива омърлушено. Според учените няма друг домашен анализатор, който да различава хиляди миризми, както ги различава домашното куче.

В Дойренци са останали към петнадесет магарета. И тъй като вървели, може и те да изчезнат. И малко хора ще знаят, че тези животни когато в местността няма пътища избират най-краткото разстояние между две точки. И не само това. Избраният от тях път има най-малко от всички възможни варианти спускания и изкачвания, а точно това се иска при прокарването на оптимално трасе-да минава по най-късото разстояние с минимум отклонения от хоризонталата. Дали овчарите не водеха магарета със стадото си заради тази им способност?

Малко хора знаят, че след като авиоинженерите изобретили противовибрационни устройства за самолетните крила, биолозите открили същите структури по крилата на водните кончета, появили се милиони години преди първата метална птица. Природата е неизчерпаема в своите инженерни и технологични "изобретения". За разлика от човека, тя ги е обработвала милиони години чрез естествения подбор. Вгледайте се в растения, дървета, птици и животни за да доловите тайните на нейните постижения, към които се стреми да проникне една нова наука, наречена – бионика.

ИМЕ ОТ ДЪЛБОКАТА ДРЕВНОСТ

Дискусионно предположение за названието на с.Дойренци

Ловешкият регион е толкова древен, че ние с гордост се назоваваме местни жители. Преди римляните да покорят нашите земи, тук е процъфтяла мизийската (севернотракийската) култура. Неслучайно в своите животоописания Плутарх пише: "Преди да тръгне в големия си поход за Египет – Персия, Александър Македонски първо се е разправил с племената в тила си. Победил тракийското племе меди, той преминава Стара планина през един от проходите, води бой с трибалското племе, начело на което стоял цар Сирм...." Много кратка е информацията за самите военни действия. Но и това е достатъчно, за да потвърди, че тук по нашите земи, е живял народ с претенции за сила. Подсигурил тила си, задължил траките да го снабдяват с обработени кожи – кюсле за щитове, осенови дръвчета за стрели и копия, козиняви прешове за шатри, които не пропускат вода, а лете под тях е хладно, Александър Македонски потегля на дълъг поход.

От латино-българския речник четем: "Донариум – оброк, свещен дар, Донари – възнаграждение на войници, ОБРОЧИЩЕ, ОЛТАР, СВЕТИЛИЩЕ, ХРАМ". За пояснение е допълнено: „ДОРИЛЕУМ – град във Фригия, а населението му се казвало ДОРИЛЕЙЦИ".

На село Дойренци отдавна му се носи името като оброчище, светилище, храм, олтар. Двата хълма, между които е селището, на латински са отбелязани: ДОРСУН – възвишение, хребет.

Дошли през първи век на новата ера, римляните заварват селища с местни названия. Дойренци запазва името си по значение през голямото робство (турците някъде го записват като Тръстеник, но това име не устоява пред старото, древното). При римляни, гърци, македонци и турци древното име оцелява. Коренът на Дойренци е близък по значение и произношение до ДОНАРИУМ, ДОРСУМ, ДОРИЛЕЙЦИ. Оцелялото име е гордост за дойренчани.

*Иван Къжелов
Севлиево*

В края на всеки месец излиза "Дойренски вестносец"

Нашият Цвятко Венков, автор
на исторически книги, навърши 80 години.
ЧЕСТИТО!

СЪОБЩЕНИЕ

ЕКСПА-АГРО ЕООД гр.Ловеч
започва изплащане на рента
2014г.

АРЕНДОДАТЕЛИТЕ да
представят актуални банкови
сметки или потвърдят наличните
такива!

тел. 068600478

мобилен 0885111767

e-mail: expa@infotel.bg

Искрен Момчилов
Ендуро МОТО Крос - 6 купи за тази година -
Последната от 7 септември в гр. Самоков

ГРАДИНАТА Сезонни работи през септември

- Приключва беритбата на домати, пипер, патладжан, краставици.
- Засява се спанакът.
- Сеитба на разсад за предзимно засаждане на салатата.
- В края на месеца се засяват репички.
- За зеленчуковия разсад рано на пролет, сега си пригответе почвена смеска от равни части чимова почва, угнила тор и чист речен пясък.
- Придобие ли гроздето характерен за сорта си цвят-берете го.
- През втората половина на месеца се прибират есенно-зимните сортове ябълки и круши. Ръчно берете здрави плодове и ги поставяйте в дезинфекциран амбалаж за да ядете ябълки до пролет.

СЪРДЕЧНА БЛАГОДАРНОСТ КЪМ ОЩЕ ЕДИН НАШ ДАРИТЕЛ “КАРГО ЛИНК” гр. София

**1 ОКТОМВРИ – ДЕН НА ВЪЗРАСТНИТЕ ХОРА,
ДЕН ПРЕД ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ИЗБОРИ.
ПРИ НАЙ-ВЪЗРАСТНИТЕ ДОЙРЕНЧАНИ**

Тръгвам за дома на деветдесетгодишния Иван Стоянов /Гайдаря/, но гледам на портата катинар. Питам съседите. Синът му Станимир го докарал за седмица да види родния двор и като видял, че трудно ще се обслужва, го прибрал обратно във Варна. Но допирът до родното, макар и за седмица, налива сили у възрастния човек.

Минавам покрай дома на Динка Дошева. Тя също на деветдесет години. Познаваме се. Динка, макар че дъщеря и Павлина е при нея всяка събота и неделя, е жадна за размисъл със съселани. Тя реже чушки за сушене и щом ме видя, взима ме за събеседник. Два часа ми припомня къде е работила, какво е преживяла. Не забрави да ми каже, че винаги е гласувала, че тази година може и да пропусне. Болят я краката. А тия, със здравите крака, казва Динка, да не стоят по домовете си, ами да отиват да използват правото си. Казах и, че съм при нея по случай Първи октомври-Денят на възрастните хора. Чувам го по вестниците-отвърна ми тя. Щом ще пишете в дойренски вестник, поздравете всички възрастни хора и от мен.

Поемам към дома на Пенка Атанасова Цонева. Тя е на деветдесет и пет години. Няма я в къщи. Тръгвам си малко разочарована, но по пътя гледам иде насреща ми. Ходила с чанта да пазарува. Похвалих я, че не и личат годините, а тя шеговито ми рече: ”Нямам време да остарявам.” Жилава, трудолюбива жена. Попитах я дали ще гласува, а тя ми каза, че досега е гласувала, сега пак ще го сторела. ”Държат ли те краката, отивай да си пунеш гласа. Здрави мъже, шгърни булки, а на избори не ходят, само критикуват че ни управлявали тия и ония. Иди, кажи кои искаш да ни управляват, пък каквото народът реши.”

И аз не съм от най-младите, но при тия срещи с най-възрастните дойренчани се подмалдих. Духът, духът крепи тялото. Той не остарява.

Янка Дамянова

За спонсорство и дарения:

УниКредит Булбанк

BIC: UNCRBGSF

IBAN СМЕТКА: BG69UNCR70004521685450

Адрес: 5550, с. Дойренци, общ. Ловеч, читалище “Просвета”, doyrentsi@abv.bg, www.doyrentsi.free.bg

Редакционен екип: Гл. Редактор - Ат. Маринов, Редактори: Ат. Тодоров, Г. Димитров, Янка Дамянова, Цветанка Маринова